

HAY TUDOK PABLO HANADAH MANGULUG AD GALATIA

¹ Hituwen tudok ya nalpun ha-on an hi Pablo an apostoles an napilin e mangituttuduh mipanggep ke Jesu Kristo. Bokon hay tataguy namilin ha-on an mun-apostoles te bokon diday nangipatakdog ke ha-on, mu hay numpilin ha-on ya maid di udum hin bokon hi Jesu Kristo ya hi Apu Dios an hi Ama takun nunmahun Jesus handih natayana. ² Am-in kami hantudah iibba takuh tu ya nonomnomon dakayun mangulug hinah kabobbobled Galatia.

³ Hana ot ta munnananong an wadan ditakuy ule ya linggop an malpun da Apu Dios an hi Ama taku ya hi Apu takun hi Jesu Kristo an ⁴ nangikateh liwat taku ta ihwang ditakuh etaku kilaggatan nah gaga-ihon atoaton di tatagud uwanin tiempo te hidiyey pinhod Ama takun hi Apu Dios ⁵ an madayaw ta inggana. Amen.

Abunay pangulug takun Jesus an mangihwang ke ditakuh liwat taku

⁶ Dakayun mangulug an iGalatia, tipe mo ahan ta maid uhup yaden iwalong yuh Apu Dios an nangibilang ke dakayun imbabalena gapuh ulen Jesu Kristo ke dakayu, ta hay hinnatkon ot ya abun mituttuduy eyu dongdonglon? ⁷ Hay kakulugana ya maid di udum hi makulug an tuttudu mu nan intuttudu min dakayun mipanggep ke Jesu Kristo. Kalyok ke dakayuh tuwe te wadadah nay humauhaul ke dakayun hanunhunniyon dah

diyen intuttudu min dakayu. ⁸ Ahi kastiguwon Apu Dios di dahdih diyen umalih nan e muntutuduh hinnatkon nah intuttudu mi ya hidiyen kastiguna ya holholtapona ta nangamung. Takon di dakami weno kumpulnan anghel hi langit ya kastiguwon Apu Dios ten aton miy athidi. ⁹ Deyan pidwaok an kalyon ke dakayun kastiguwon Apu Dios nan tagun hinnatkon di ituttuduna mu nan inabulut yun intuttudu mi.

¹⁰ Kanan bon di udum di eyak pitpitbal hi tatagu te hay katbalak ya kadmngolak di gagamgamak. Mu adi athidi. Mainila nah pungkalkalik an adiyak pitpitbal. Te deket hay katbalak hi tataguy gagamgamak ya bokon moh Jesu Kristoy un-unudok.

Hay nun-apostolesan Pablo

¹¹ Iibak dida, teyan kalyok ke dakayu ta inilaon yu an hituwen ituttuduk mipanggep hi kihwangan taku ya bokon hay taguy nalpuwana. ¹² Hituwen ituttuduk ya uggek dingngol hi udum an tatagu ya maid di tagun e nangituttudun ha-on ketuwe. Te hituwe ya hi Jesu Kristoy nangipainilan ha-on.

¹³ Dingngol yu an ha-oy ya makangngun-unudak handi hi pang-e min Judyu ya namahig di impangat kun nangipaholholtap nadah mangulug ke Jesus ya inat kun am-in di kabaalak an manadag hi pangulug nadan mangulug ke hiya. ¹⁴ Hanadah katoonak an ibbak an Judyu ya ha-oy di kahamhamadan hi pangun-unud na nah pang-emi te nahalman di pangitakdog ku nah intuttudun handidan aammod mi.

¹⁵ Mu makaulleh Apu Dios ke ha-on ot piliy-onak an munhilbi ke hiya handi tuwali uggeyak nitungo. ¹⁶ Ot handih impainilanan ha-on nan Imbabalena ta ek ituttuduy mipanggep ke hiya nadah bokon Judyu ya uggeyak immeh kumpulnan tagun e numpatuttudu. ¹⁷ Takon hanadah namangulun apostoles an wadad Jerusalem ya uggeyak immen didan e numpatuttudu. Hay ot ya abu inat ku ya nadaggaak ad Arabia ot ahiyak mibanggad ad Damascus.

¹⁸ Handi ya abuh nala-uy tuluy toon ot ahiyak umed Jerusalem an ek tiniboh Pedro ot mihadak hi kad-anah duwan lingguwan. ¹⁹ Mu maid di udum hi tinibok nadah apostoles hidi, abunah James an tulang nan Ap-apu takun hi Jesus. ²⁰ Hituwen intudok ku ya makulug ya inilan Apu Dios an adiyak munlangkak. ²¹ Nala-uh diyen duwan lingguwan ot taynak ad Jerusalem ot umeyak ad Syria ya ad Cilicia. ²² Kediye ya uggeyak ni-an tinibon nadah mangulug ke Jesu Kristo hi kabobbobled Judea. ²³ Hay ya abu dingngol dah mipanggep ke ha-on ya hay kinalin di udum an tatagun kanan day “Hidiye ken tagu ya nunholholtapon ditakun mangulug ke Jesus ya namahig an inat nan am-in di kabaelasan manadag hi pangulug taku, mu deyan ad uwani ya hi Jesus moy ituttudu na.” ²⁴ Kinali daydayawon da moh Apu Dios te nabaliwan di pangi-ek handih nangulugak ke Jesus.

Hay nangabulutan nadan mangipangpanguluh mangulug ad Jerusalem an makulug di ituttudun Pablo

2

¹ Nala-uy himpulut opat an toon ot mibangngadak ad Jerusalem an ingkuyug ku da Barnabas ke Titus. ² Immeyak hidi te impainilan Apu Dios an mahapul an umeyak. Dimmatong kamih di ot ayagak nadan mangipangpanguluh mumpangulug ot ab-abbu kamin nunhuhummangan ot kalyok ke diday ek intuttudu nadah bokon Judyu mipanggep hi ine-en di pangihwangan Jesu Kristo ke ditaku. Man-uke ya mahapul an abuluton ya takdogan nadan mangipangpanguluy ituttuduk, te deket adida ya kalyon nadan kumahing ke ha-on di adi makulug di ituttuduk. Mu maphod ta inabulut da, ³ kinali uggeda impapilit an mumpakugit nan ibbak an hi Titus an bokon Judyu takon di hidiyey pangien di Judyu. ⁴ Mu wadada nadan udum an Judyun kahinkulkuluggon dan Jesu Kristo an nid-um dan dakamin pinhod dan makugit hi Titus, mu unggemi inabulut. Nakiamu-amung dan dakami te pinhod dan dadagon nan nalibliyan mi nah ine-en di Judyu te hay nangulugan min Jesu Kristo. Man-uke ya pinhod dan ipilit an un-unudon miy pangien di Judyu ta diday maunud. ⁵ Mu nginohe mi dida te adimi pinhod an makamkamhan hi nihalla nan ituttudu min dakayu mipanggep ke Jesus.

⁶ Hanadan nungkatag-en mangipangpanguluh mangulug hidi ya maid di eda hinannotan ya maid di eda inid-um nah intuttuduk. Takon di kanak di nungkatag-e dadiyen mangipangpangulu, mu hi punnomnom ku ya nun-iingngo takuh hinangngab Apu Dios. ⁷ Datuwen mangi-

pangpangulu ya abuluton dan ha-oy di nangidinolan Apu Dios an mangipainila mipanggep ke Jesu Kristo nadah bokon Judyu. Athidi damdaman Pedro an hiyay nangidinolan Apu Dios an mangipainilah mipanggep ke Jesu Kristo nadah ibbamin Judyu. ⁸ Nun-ingngoy baddang Apu Dios ke dakamin duwa ke Pedro nah indinol nan ngunumi. Hi Pedroy mun-apostoles nadah Judyu ya ha-oy damdama nadah bokon Judyu. ⁹ Da James, hi Pedro, ya hi Juan an dida nadan matbal an mangipangpanguluh mangu-lug ya inabulut dan hi Apu Dios di nangidat tuh ngunuk. Ta hidiye nan nakialamanu dan dakamin duwa ke Barnabas hi pangipatib-an dan abuluton dan ibba dakamin muntuttudu. Ot inhumhungan min am-in an dakamin Barnabas di nangamung an e muntuttudu nadah bokon Judyu ya dida damdamay e muntuttudu nadah ibbamin Judyu. ¹⁰ Hay imbaga dan dakami ya adimi anhan kal-iwan an baddangan nadan nungkawotwot ad Jerusalem. Mu hidiye ke ya takon nin di adida kalyon ot hidiye pe tuwaliy pinhod kun aton.

Hay namoh-olan Pablo ke Pedro

¹¹ Nagibbuh diyen nunhumhunganan mi ot ume kamid Antioch. Indani ya inhawwang Pedroh di. Kediye kawada nah di ya waday inat nan adi maphod ot boh-olak hi hinangngab di dakol an tatagu. ¹² Te handih ugge ni-an dimmatong nadan Judyun ibban James ya makikakikan hi Pedro nadah bokon Judyu an mangulug ke Jesus, mu handih dimmatong da ya pinninghan

an makikan ot loktat ya intikod na te umagol hi pamihulan nadan ibbamin Judyun mangalin panioy midmid-um nadah bokon Judyu an ugge nakugit. ¹³ Ta hidiye nan takon nadan udum an Judyuh din mangulug ya in-un-unud dan Pedro. Ta am-in da, takon hi Barnabas ya intikod da mon makikan hanadah bokon Judyu, yaden inila dan adi panioh diye. ¹⁴ Ot handih ininnilak hidiyen at-aton dan adi miunnud nah mituttudu mipanggep ke Jesu Kristo ya binoh-olak hi Pedro yaden dakol day iibbamin mangulug an mang-mangngol. Kanak di “Deyan he-a ya tonok kan Judyu, mu inwalong muy pangi-e takun Judyu te nipainilan he-an adi mo mahapul te maid di hilbina yaden tipe bot ad uwani ya intikod mun midmid-um nadah bokon Judyu? Kenaen at-attom ya pilitom nadan bokon Judyu an mangun-unud hi pangi-e takun Judyu. Nihallah naen inat mu!”

Am-in di tagu, Judyu weno bokon, ya mihwang da hin waday pangulug dan Jesus

¹⁵ Ot ahik kanan ke didan am-in di “Makulug an ditakun Judyu ya adi taku umat nadah bokon Judyu te nakaliwwat an uggeda inila nan Tugun Apu Dios. ¹⁶ Mu takon di athidi ya inila taku mo an hay pambalan Apu Dios hi ohan tagu ya gapuh pangulug nan Jesu Kristo, bokon hay pangun-unudana nah Tugun takun Judyu. Ta hidiye nan takon di ditakun Judyu ya kah-in di nangu-lug takun Jesu Kristo ta mibilang takun maphod ke Apu Dios, te maid di tagun e matbal ke hiya gapuh pangun-unudana nah Tugun takun

Judyu. ¹⁷ Ot gapu te takon di ditakun Judyu ya naliwat taku damdama ya mahapul an idinol takun Kristoy pambalan Apu Dios ke ditakut mapakawanan takuh ugge taku nangun-unudan nah Tugun. Ta hidiye nan adi taku mo idinol nah Tugun hi pambalan Apu Dios ke ditaku. Mu adi taku bo kanan di iabulut Kriston munliwat taku te adi mabalin di athidi.

¹⁸ Makahhapul an maawatan takun nihalla taku hin nomnomon takun tobalon ditaku ke Apu Dios gapuh pangun-unudan taku nah Tugun di Judyu. Adi taku mo idinol kediye Tugun te maid moy hilbina, kinali munliwat taku hin etaku bo ituttudun mahapul an un-unudon hidiye Tugun. ¹⁹ Man-uke ya adi taku kabaelan an paka-un-unudon nan Tugun, kinali bokon moh diyen pangidinolan takuh kihwangan taku. Idinol taku ot ya abuh ulen Apu Dios an hidiyey nangikatayan Jesus hi liwat taku ta hi Apu Dios di un-unudon taku. ²⁰ Umat ke ha-on an bokon mo nan Tugun di pangidinolak, mu hi Kristo te pad-dungnay nakikateyak ke hiya handih natayanah krus. Hay ine-en di nitaguwak ad uwani ya adi umat handi te wada moh Jesu Kristo ke ha-on. Hituwen balun nitaguwak ya gapuh pangulugak nah Imbabalen Apu Dios an hi Kristo an ongal di pamhod nan ha-on ot mate ta kiphodak. ²¹ Deket nan Tugun di Judyuy pangidinolan takuh pambalan Apu Dios ke ditaku ya adi taku mo idinol hi ulenan hidiyey gapunah nangitud-akana ke Apu Jesus ot ikatenay liwat taku. Te deket athidi ya maid moy hilbinan ditakuy natayan Jesus hi krus.”

Hay pangulugan ke Jesus di pangibilangan Apu Dios an maphod di ohan tagu an bokon hay pangun-unudan hanah Tuguna

3

¹ Anakkaya kayun iGalatia! Nakaihhallay punnomnom yu. Tipe ahan ta kahinnaul kayu? Impakainnila yu bo tuwaliy mipanggep hi natayan Jesu Kristo nah krus yaden antipet ekayu midmidngolan ta hay udum an tuttuduy pinhod yu mon un-unudon? ² Dakayu ya inila yun dinawat yu nan Espiritun Apu Dios gapuh nangulugan yu nah nituttudu mipanggep ke Jesu Kristo, bokon gapuh nangun-unudan yu nah Tugun di Judyu. ³ Nakaihhalla kayu te handih nangilappuwan yun mangulug ya hay Espiritun Apu Dios di nangidinolan yun bumaddang ke dakayu, yaden ad uwani ke bo ya hay kabaelan yuy pangidinolan yuh pambalan Apu Dios ke dakayu. ⁴ Kon maid moy hilbin am-in di namad-dangan Jesu Kristo ke dakayu? Hana ot anhan ta adi athina! ⁵ Agat mahmahak ke dakayu, kon hay pangidatan Apu Dios hi Espirituna ya hay pangipatib-anah milagro ya gapu te hay pangun-unudan yu nah Tugun di Judyu, weno gapu te hay nangngolan yu ya hay nangulugan yu ke Jesu Kristo? Inilak ot inila yu an gapu te hay nangulugan yun Jesu Kristo.

⁶ Wada hanan impitudok Apu Dios mipanggep ketuwe an kananay “Hi Abraham ya imbilang Apu Dios an maphod gapu te hay nanguluganan hi Apu Dios ya atonan am-in di kalyona.”

⁷ Hidiyey nomnomon yu an am-in di mangulug

ke Apu Dios ya diday mibilang an holag Abraham. ⁸ Hanah kalin Apu Dios an nitudok tuwali handi ya kananay ibilang nan maphod nadan bokon Judyu mipuun hi pangulug da. Hiyah naey kibalinan nan kinalin Apu Dios ke Abraham handih kananan hiyay “Gapu nah pangulug mun ha-on ya mabendisyonan am-in di tagu hin umat nah pangulug muy pangulug da.” ⁹ Ya makulug an indat Apu Dios ke Abraham di kiphodana gapuh pangulug na. Athidi boy atona nadah tatagun mangulug ke hiya.

¹⁰ Am-in nadan tatagun idinol day kihwangan da gapuh pangun-unudan dah Tugun Apu Dios an indat nan Moses ya makastigu da, te kanana nah nitudok an kalinay “Makastigu nan tagun adina paka-un-unudon am-in nadan wada nah Tugun an impitudok Apu Dios.” ¹¹ Hay oha bo ya impakainnila takun maid di tagun e tobalon Apu Dios an maphod gapuh pangun-unudana nah Tugun, te wada boy impitudok Apu Dios an kananay “Hanan tagun ibilang Apu Dios an maphod gapuh pangulug nan hiya ya midatan hi biyag an munnananong.” ¹² Te hay pangun-unudan nah Tugun ya nakahhinnatkon hi pangulug ke Jesus. Wada nan nitudok an kananay “Kah-in di paka-un-unudon am-in nadan wada nah Tugun ta ahi damanan midatan takuh biyag an maid di poppog na.” Gulat nat damanan pakaun-unud takun am-in nadan Tugun di Judyu ya adi ot kah-in di idinol ke Jesu Kristo.

¹³ Mu adi taku pakaun-unud, kinali immalih Kristo ta ihwang ditakuh kakastiguwan taku. Ot hiyay nakastigu nah krus an bokon ditaku.

Wada tuwaliy nitudok an kananay “Hanan tagun nipatak hi kaiw ya hiyay niayan di kastigu.”
¹⁴ Hidiyey naat ke Jesus ta hanan kiphodan an kinalin Apu Dios handi ke Abraham ya milakam nadan bokon Judyu gapuh pangulug dan Jesu Kristo ta am-in takun waday pangulug na ya dawaton takuy Espiritun Apu Dios an kinali nan ipaali na.

Hanan Tugun Apu Dios ya nan kinali nan atona

¹⁵ Kaibaiba, hituwen kinalin Apu Dios ke Abraham an atona ya paddungna nan oggan taku punhuhummangan an deket waday duwan nunhummangan ta numpelma dah papel ya adinadaman e ma-idon weno e udman di kumpulnan taguh diyen eda inhumangan. ¹⁶ Athidi damdama kediye kinalin Apu Dios ke Abraham ya nah ohan holag na. Adina e kanan di am-in di holag Abraham, mu kananay nan ohan holag Abraham di kipaannungan nan kinalinan atona. Hidiyen ohan holag Abraham ya hi Jesu Kristo.
¹⁷ Hay pinhod kun kalyon ketuwe ya athitu: Hidiyen kinalin Apu Dios ke Abraham an atona ya nunnanong. Hituwey kitib-ana: Nala-uy opat di gatut ta tulumpulun toon ot ahina idat nan Tuguna ke Moses. Mu kediye Tugun ya ugge nama-id ya ugge nahannotan hidiyen kinalin Apu Dios ke Abraham te bokon gapu nah Tugun di pambalan Apu Dios ke ditaku. ¹⁸ Te gulat nat hay kihwangan ya gapuh pangun-unudan nah Tugun an nidat ke Moses ya maid moy hilbin nan kinalin Apu Dios ke Abraham. Mu adi athidi te

hay pangihwanganan ditaku ya mipuun ya abu nah kinali nan atona. Kinali hituwey nomnomon yu: Hay kihwangan ya gapuh nipaannungan diyen kinalin Apu Dios ke Abraham.

¹⁹ Wadan pangali yuy “Ta nganne moy hilbin nan Tugun an indat Apu Dios ke Moses?” Hidiye ken Tugun ya nipab-o nah kinalinan Abraham ta panginilaan takun naliwat taku. Mu hidiyen Tuguna ya napoppog handih nangaliyan Jesu Kristo an hidiyey immannungan nan kinalin Apu Dios ke Abraham. Hay inat Apu Dios an nangidat kediye Tugun hanadah tataguna ya athitu. Intud-ak na nadan anghel ot diday mangipainila ke Moses ot idat damdaman Moses hidiyen Tugun ke dida te hiyay nangitakdog ke Apu Dios. ²⁰ Mu adi mahapul an waday mangitakdog hi ohan tagu hin munna-ud an mangibagah pinhod na. Athidiy inat Apu Dios an nunna-ud an nakihummangan ke Abraham.

Indat Apu Dios di Tugunan ditakut patibonan ditakun naliwat taku ya maid di udum an mangihwang ke ditaku hin bokon hi Jesus ya abu

²¹ Wadan pangaliyu boy “Adi mun-unnud nan Tugun Apu Dios ya nadan kinalinan ahina aton.” Mu adi athidi te gulat nat hay pangun-undan taku ketuwen Tugun di pangidatanah biyag takun munnananong ya ibilang ditaku mon hiyan maphod hin un-unudon takuh diyen Tuguna. ²² Mu hay kakulugana ya kanana nah impitudok Apu Dios di am-in di tagu tuh luta ya naliwat da. Kinali mahapul an mangulug dan

Jesu Kristo ta ahida mihwang te hituwey kinalin Apu Dios an atona nadah mangulug.

²³ Handi ya mahapul an un-unudon di Tugun Moses, muden hidiyey gumapuh kakastiguwan taku te adi taku kabaelan an un-unudon am-in hidiyen Tugun. Nabayag an athidi inggana impainilan Apu Dios di ustun pangulug ke Jesu Kristo. ²⁴ Ya nan Tugun di nangituttuduh aton taku inggana handih immalih Jesu Kristo ot inilaon takun hay pangulug takun hiyay pambalan Apu Dios ke ditakun maphod. ²⁵ Ot deyan hi Jesu Kristoy pangidinolan taku, kinali adi mo nimpe mahapul an etaku idinol kediyen Tugun di pambalan Apu Dios ke ditakun maphod.

²⁶ Hay pangibilangan Apu Dios an imbabale ditaku ya hay pangulugan takun Jesu Kristo. ²⁷ Te am-in di mangulug ke Jesus an numpabonyag ya nigappat da mon hiya ta umat moh pangienay pangieda. ²⁸ Ta hidiye nan maid di nunhihinnatkonan di katagutagu, Judyu weno bokon, himbut weno bokon, babai weno lalaki, te nun-iingngo takun am-in gapuh nigappatan takun Jesu Kristo. ²⁹ Ot ad uwanin nitulang taku mon Jesu Kristo ya ditaku moy mibilang an holag Abraham an manawat nah kiphodan an kinalin Apu Dios an idat na.

4

¹ Hay kiingngohan nan panawatan taku nah kiphodan an kinalin Apu Dios an idat na ya umat nah tawid di unga. Te deket ugge nian kimmat-agu ya kay himbut te adinadaman hiyay mumpaptok nah tawid na. ² Mahapul

an un-unudona ni-an nadan tinuddun amanan mangipaptok ke hiya ya nan tawid na inggana madatngan nan tiempon pangipaboltanan amanan hiya. ³ Athidi handih ugge taku ni-an nangulug an kay taku u-ungan mahapul an dakol di un-unudon takun pangien di aammod taku. ⁴ Athidiy na-na-at inggana nadatngan nan tiempon gintud Apu Dios an pangitud-akana nah Imbabalena tuh luta. Ot mumbalin hi tagu te intungon di babai ot umongal an inun-unud nay pangien di Judyu an hidiye nan Tugun Apu Dios an indat nan Moses. ⁵ Man-uket immali ya ta ikatenay liwat takut mibilang takun imbabalen Apu Dios. Inat nah diye ta bokon mo nan Tugun Moses di pangidinolan takuh kihwangan taku.

⁶ Ya hay kitib-anan imbabale ditaku mon Apu Dios ya impaali nan ditaku nan Espiritun nan Imbabale nan hi Jesus. Ta damana mon kanan takuy "Ama" ke Apu Dios. ⁷ Ta hidiye nan bokon taku mo kay himbut te numbalinon ditakun Apu Dios an imbabalenat am-in nadan ipaboltana ya boltanon taku.

Hay danag Pablo hi pangiwalongan nadan mangulug ad Galatia ke Apu Dios

⁸ Handih uggeyu ni-an inilah Apu Dios ya himbut dakayu nadah nalnalgom an adi maku-lug an dios te diday inanun-unud yu. ⁹ Mu deyan ad uwani ya inila yu moh Apu Dios an nangipatiboh ulenan dakayu, mu tipe bot pinhod yu bon mibangngad nah ine-e yu handin maid di hilbina? Te deket dadiyey un-unudon yu ya kon pinhod yun mumbalin kayun kay himbut ke

dadiye? ¹⁰ Teya mo anhan an kanan yuy kah-in di maunud nan Tugun ta waday paniawon yun algo, bulan ya toon. ¹¹ Madanaganak ke dakayu te deket athidi ya maid moy hilbin nan intut-tuduk ke dakayu mipanggep hi pangihwangan Apu Dios ke ditaku.

¹² Kaibaiba, hay pinhod ku ot anhan ya iunnud yun ha-on an adik idinol nah Tugun di Judyu. Takon di Judyuwak ya numbalinak an umat ke dakayun bokon Judyu te adik mo idinol nah Tugun. Nomnomon yun handih nakihadadak ke dakayu ya maphod kayun ha-on an maid di eyu impatiboh gaga-iho. ¹³ Ya handih pinghanah nangaliyak hina ya nundogowak ot mabaybayagak hina, ot waday wayak an nangituttudun dakayu mipanggep nah kiphodan takun inat Jesu Kristo. ¹⁴ Kediyeen nundogowak ya naligaligatan kayu gapun ha-on, mu uggeyak impaingle. Maka-apnga kayu ot ya abun kayak anghel Apu Dios weno hi Jesu Kristo. ¹⁵ Handi ya maka-am-amlong kayun ha-on. Ya gulat na nin ta mabalin ya kaanon yuy matayu ta ihulug yun ha-on, mu nganney naat ta e nabaliwan di punnomnom yun ha-on ya nah intanuttuduk ke dakayu? ¹⁶ Kon balawonak mo ke dakayu te hay pangituttuduwak ke dakayuh makulug?

¹⁷ Kalyok ke dakayun nadan udum an tatagun immalin muntuttudun dakayu ya maphod di ipatibo da, mu gaga-ihoy wadah nomnom da. Te hay pinhod da ya maputtut di nunhintutulangan takut diday un-unudon yu, bokon ha-on. ¹⁸ Man-u te maphod an ipatibo day maphod ke dakayu, mu athidi ot kuma damdaman maphod

di wadah nomnom da. Te handih kawadak hina ya maphod di pun-uunnudan taku. Ya takon di maidak hina ya maphod di pangpangayyon takuh diye. ¹⁹ Imbabale didan impakappinhod ku, inila yun handih kawadak hina ya nahalman di hakit di nomnom ku gapu ke dakayu te pinhod kun abun mangulug kayu. Ot kay ahan ya nangulug kayu ot luminggop di nomnom ku. Mu deyan ad uwani ya athidi boy punggibok kun dakayu te pinhod ku ot anhan an miunnud hi pangi-en Jesu Kristoy pangi-eyu. ²⁰ Pinhod ku ot ahan an wadaak hinad uwanin makihumhum-mangan ke dakayu ta adik pabinnungot an kumali, mu munhuhummangan takuh maphod ta inilaok hin nganney innun di pangulug yu te dehtun makadannaganak ke dakayu.

Hituwen ab-abig di kialigan di pumbalanan di pangun-unudan hi Tugun Apu Dios an intuttudun Moses

²¹ Dakayun iibba an mangidinol nah Tugun Moses te pangali yu nin on hidiyey kihwangan yu, kon adiyu maawatan ²² nan impitudok Apu Dios mipanggep ke Abraham? Hiya ya duway imbabalena. Hanan oha ya imbabalena ke Hagar an himbut na. Ya nan oha ya imbabalena ke Sarah an bokona himbut. ²³ Hanan imbabalen Abraham nah himbut na ya nitungo, mu bokon hiyay nipaannungan nan kinalin Apu Dios. Mu nan imbabalena nah inayanan bokon himbut ya nitungon hiyay kipaannungan nan kinalin Apu Dios. ²⁴⁻²⁵ Datuwen duwan babaiy nialigan nan duwan nakitobbalan Apu Dios. Hay oha ya mipuun nah Tugun an dinawat Moses ad Sinai

an ohan bilid hidid Arabia. Hituwey nialigan Hagar ya nadan imbabalena an himbut dan amin. Mialig bon hiya nadan bimmobled Jerusalem an ipaanhan day pangun-unudan da nah Tugun Moses. Ta hidiye nan, kay da himbut hi pangun-unudan dan diyen Tugun. ²⁶ Mu nan oha bon nakitobbalan Apu Dios ya nipatibo nah bokon himbut an hi Sarah. Hiya ya mialig an ina takun mangulug an bokon himbut ya mialig bo hiya nah Jerusalem hi langit. ²⁷ Hituwey kibalinan nan impitudok Apu Dios an kananay

“He-a an adi pakaimbabalen babai ya mun-am-amlong ka te takon di uggem hiniktaman di hakit di mun-imbabale ya ahi dumakol di imbabalem. Umat ka nah babain tinaynan di inayana, mu ahi daka kaya homkon ke Apu Dios ta dakdakol di imbabalem mu nan babain ugge tinaynan di inayana.”

²⁸ Kinali hituwey kalyok ke dakayun iibbak an mangulug, man-uket numbalin takuh imbabalen Apu Dios ya gapu te kinulug taku nan kinalina mipanggep hi pumbalinan takun iimbabalena. Hituwe ya umat ke Isaac an man-uket nawada ya hidiye tuwalyi kinalin Apu Dios ke Abraham. ²⁹ Hi Isaac ya nitungo gapuh kabaelan di Espiritun Apu Dios, mu hi Ismael an tulang na ya adi athidi. Ya inila takun namahig di nunholholtapan Isaac hi impangapangat Ismael. Athidi bon ditakud uwanin mangulug ke Jesu Kristo an munholholtap takuh pangat nadan mangidinol nah Tugun Moses. ³⁰ Mu wada nan impitudok Apu Dios an kananan Abraham

di “Itud-ak mu nan himbut mu ya nan imbabalena. Te hanan imbabale yu nah himbut ya adinadaman e makiboltan nah ipatawid mu nah imbabale yu nah bokon himbut.” ³¹ Kinali iibak dida, maphod ta adi taku mibilang an imbabalen nan himbut an babai ta adi taku mo idinol nah Tugun, mu mibilang takun imbabalen nan bokon himbut ta matbal taku ke Apu Dios gapuh pangulug takun hiya.

Hay nalibliyan gapun Kristo

5

¹ Ad uwanin hi Jesu Kristo moy pangidinolan taku ya tibon yu ta adiyu bo idinol nah Tugun Moses ta adi kayu mibangngad an himbut kediyen Tugun.

² Donglonak an hi tulang yu: Deket mumpakugit kayu te pangaliyu on hidiyey pambalan Apu Dios ke dakayu ya hinaey kitibanan maid moy hilbin di pangulug yun Jesu Kristo. ³ Deyan ipidwak an kalyon ke dakayu ta pakaddonglon yu, deket mumpakugit kayu te pangaliyu on hidiyey pambalan Apu Dios ke dakayu ya mahapul an paka-un-unudon yun am-in di Tugun di Judyu, te deket adiyu ya hiya damdaman kastiguwon dakayun Apu Dios. ⁴ Hanadan udum an ibbayu an hanan Tugun di Judyuy pangidinolan dah pambalan Apu Dios ke dida ya maid moy hilbin Jesu Kristo ke dida, ta hidiye nan adida mo milak-am nah ulen Apu Dios. ⁵ Mu ditaku ke ya ongal di dinol taku an tobalon ditakun Apu Dios an

maphod gapuh pangulug takun Jesu Kristo. Ya baddangan ditaku nah Espiritun Apu Dios an mun-anus an munhood hi ahina pambalan ke ditaku. ⁶ Te ditaku ken mangulug ke Jesu Kristo ya adi importante hin numpakugit taku weno ugge. Te hay importante ya hay pangulug takun mipatiboh pamhod takuh ibba takun tagu.

⁷ Man-u handih lappunan nangulugan yu te nahamad di nangun-unudan yu nah makulug an nituttudu, mu tipe bot ad uwani ya eyu inwalong? An dahdi nan e kimmalikalit ekayu nidnidngolan? ⁸ Adinadaman hi Apu Dios an namili ke ditakun tatagunay nangat kenae. ⁹ Wada nan kanan dan “Takon di ittay an yeast di mikamo ya palbagona nan tinapay.” Hay kiingngohan tuwe ya nan gaga-ihon tagun takon di ohana ya mabalin an agalinana nadan udum. ¹⁰ Mu madinolak an gapuh pangulug yun Jesu Kristo ya adiyu abuluton di hinnatkon an tuttudu mu nan intuttuduk ke dakayu. Hanan tagun nangituttudun dakayuh nihalla ya kastiguwon Apu Dios takon di dahdi diye.

¹¹ Kalyok ke dakayun iibbak dida, gulat nat makulug an ituttuduk an hay pangi-en di Judyuy mahapul an un-unudon ya adiyak ot e punholholtapon hanadah ibbak an Judyu. Mu adi makulug, te hay ituttuduk ya mipanggep hi natayan Jesus nah krus, kinali deyan punholholtaponak. ¹² Danae ken tatagun ipilit day pumpakugitan ya kudukdulnay mumpakapun da ot udot.*

* **5:12** 5:12 Hituwen kinalin Pablo ya panaltalanggana nadah buhul na.

¹³ Mu dakayu ken iiba ya pinili dakayun Apu Dios an tatagu nat bokon mo hay Tugun di Judyuy eyu pangidinolan, mu malibli kayu kediyen Tugun. Mu adi gapu te athidi ya eyu bo pangigadulan an mangat hi gaga-ihon pinpinhod di adol yu. Hay mahapul ot ya abu ya munhimpopohodan kayu ta munhimbabaddang kayu. ¹⁴ Te wada nan tugun an kananay “Pohdon yuy ibbayu umat hi naminhod yuh adol yu.” Hituwen Tugun di niohhaan am-in nadan Tugun Apu Dios an intuttudun Moses. ¹⁵ Mu deket umat kayu nadah ahun pumanatpatte ya tibon yu ot te loktat ya mapa-iy nunhintutulangan yu.

Nunhinnatkon di pinhod di adol taku ya hay pinhod di Espiritun Apu Dios

¹⁶ Kalyok ke dakayu, deket un-unudon yu nan Espiritun Apu Dios ya umannung an bokon nan gaga-ihon pinpinhod di adol yuy maun-unud. ¹⁷ Makulug hituwe te hay pinhod di adol taku ya hinnatkon hanah pinhod di Espiritun Apu Dios, te hay gaga-ihon pinhod di adol taku ya adi pinhod di Espiritun Apu Dios. Kinali naligat an un-unudon datuwen duwa te pumanulpullo da. ¹⁸ Mu deket hay pinhod di Espiritun Apu Dios di un-unudon taku ya adi mo mahapul an idinol taku nah Tugun Moses.

¹⁹ Makaimmatun ten hay gaga-ihon pinpinhod di adol di un-unudon di ohan tagu te gaga-ihoy punnomnom na ya pangi-ena, umat nah pangi-huyopan hi bokon inayan, ²⁰ hay pundayawan hi adi makulug an dios, hay pangatan hi ayak, hay punhinboboh-olan, hay pun-aawwitan, hay

munhin-a-amo, hay bungot ya ipilit di pinhod an aton. Ya adi mun-uunnud di punnomnom da, ta hidiye nan munhihi-an da. ²¹ Ya maka-amo dah ibba dan tagu, mumbutobutong da, aton day malalao ya dakol di udum an gaga-ihon at-atton da. Pidwaok bo nan kinalik ke dakayu handi an nan tagun datuwey atoatona ya adinadaman e migappat hi pun-ap-apuwan Apu Dios.

²² Mu nadan tatagun mangun-unud nah Espiritun Apu Dios ya waday pamhod dah ibbada, mun-am-amlong da, malinggop da, adida makabbalo, maule da, maphod da, pundinolan dida, ²³ adida mumpatag-e ya inila dan mangikononknong hi aton da. Adi mahapul di tugun nah tagun mangat ke datuwe te adida ngohayon di nganneh diyen wada nah Tugun. ²⁴ Hanadan tatagun mangulug ke Jesu Kristo ya kay nakikate nan gaga-ihon kinatagu da ke hiya nah krus ta adida mo pinhod an aton di gaga-ihon impaingan di adol da. ²⁵ Ot gapu te hay Espiritun Apu Dios di kalpuwan tuwen balun nitaguwan taku ya mahapul an un-unudon takun am-in di pinhod na. ²⁶ Ta adi taku mumpatag-e, adi taku ipaboh-ol di ibba taku ya adi taku amowan di ibba takun tagu.

Hay maphod ya munhimbabaddang taku

6

¹ Dakayun iibba, deket waday inila yuh iiba takun mangulug an gaga-ihoy inat na ya dakayun nahamad di pangulug nay mangipaululen manugun ke hiya. Mu tibon yu te indani ya

takon di dakayu ya mumbahul kayu damdama. ² Ya munhimbabaddang kayu ta baddangan yu nadan ibbayun numbahul te hidiyey pangien di pangun-unudan yuh tugun Jesu Kristo. ³ Deket wada nan tagun hay punnomnom nah adol na ya natag-e, mu hi kakulugana ya adi, hay adol nay linangkakana. ⁴ Hay ot aton taku ya mahapul an waday oha on nomnomona hin maphod di attona weno adi. Deket maphod di inat taku ya adi mahapul an etaku titibbon di nibahhawan di udum ta ahi taku madinol an maphod taku. ⁵ Te waday oha on hiyay nangamung an manumang ke Apu Dios hi in-innat na tuh luta.

⁶ Hanan tagun tuttuduwan dah kalin Apu Dios ya maphod di idat nay nganneh diyen maphod an wadan hiya nah nanuttudun hiya.

⁷ Adiyu e pangaliy ugge inilan Apu Dios di atton taku, te hiya ya inilaonan am-in, kinali adi mabalin an etaku ilangkakan. Ta hidiye nan papohdanan takuy aton taku. Inila taku met an nan intanom di ohan tagu ya hidiyey apitona. ⁸ Deket hay gaga-ihon pinpinhod di adol di un-unudon ya paddungnay ligat ya abuy apitonat mapa-iy nitaguwana. Mu nan tagun un-unudonay pinhod di Espiritun Apu Dios ya midatan hi biyag an munnananong an malpuh hiya. ⁹ Kinali adi taku uminglen mangat hi maphod te makulug an idat Apu Dios di gunudon taku hin adi taku iwalong an mangat hi maphod. ¹⁰ Ta hidiye nan, deket mahapul di ibbay baddang ya lebbengnan bumaddang taku hin waday kabaelan taku, ohan bo ya maphod

di bumaddang ta, namam-a nadah iibba takun mangulug ke Apu Dios.

Hay nangudidih tugun Pablo nadah tatagun mangulug ke Jesus ad Galatia

¹¹ Ha-oy moy mangitudok ketuwen mangu-didin tugun kun dakayu, kinali deyan o-ongal di panudok ku. ¹² Ipainilak ke dakayu an hanadan tatagun mangipapilit an mumpakugit kayu ya pinhod da ya abun pitpitbal nadah ibba min Judyu an paka-un-unudon day Tugun Moses. Te gulat nat ipainila da an kulugon dan bokon gapuh pangun-unudan hi Tugun Moses, mu hay natayan Jesu Kristoh krus di kihwangan di tagu ya pihulon nadan ibbamin Judyu dida. ¹³ Man-ut mumpakugit da, mu hay kakulugana ya adida kabaelan an un-unudon am-in nadan wadah Tugun Moses. Mu pinhod dan mumpakugit kayu ta ipahhiya dah ibba min Judyu an inun-unud yuy kinali da. ¹⁴ Mu ha-oy ke pe ya maid di udum hi ipahhiyak hin bokon ya abu nan natayan nan Ap-apu takun hi Jesu Kristoh krus, te handih natayana ya kayak nakikaten hiya, kinali ad uwani ya adik mo aton di pangi-en di adi mangulug ya adik mo ibilang an importante nadan pinpinhod di tatagu tuh luta. ¹⁵ Bokon hay pumpakugitan weno hay adi pumpakugitan di importante te hay tuwali importante ya nan balun nitaguwan gapuh pangulug ke Kristo. ¹⁶ Ya hana ot ta ditakun mangun-unud ketuwe ya malinggop taku ya homkon ditakun Apu Dios, athidi bo nadah tatagunan wadah udum an boble.

¹⁷ Gapu ke datuwen kinalikalik ya hana ot ta adiyu mo danongdonglon hanadan mangipapilit an mahapul an un-unudon di pangi-en di Judyu, ta adi makahakkit di nomnom kun dakayu. Dida ke tuwali ya adida abuluton hantun ki-naapostoles ku, mu kon gulat nat makulug an bokon hi Jesus an nangidat ketuwen ngunuk ya uggeyak ot impaholholtap nadah buhul nat maid ot datuwen piklat ku.

¹⁸ Hay mangudidi mon kalyok ke dakayun iibba ya hana ot ta ulayan dakayu ke Apu takun hi Jesu Kristo ta inggana. Amen.

Nan Kalin Apu Dios
Ifugao, Tawali: Nan Kalin Apu Dios Bible

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ifugao, Tawali)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

49ee376c-72c3-5db8-beb4-e0ad2751a4bf